

TAPOLCZAI LAPOK

ezelőtt: TAPOLCZA és VIDÉKE.

Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Általános drágaság.

A legutóbbi évtizedekben az élet igényei oly magasra szállottak, hogy a mai szegény ember életét és jóvedelmét már alig hasonlíthatjuk össze a régi idők szegény emberével. Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a mai szegény ember jobban él mint az apja, hanem azt, hogy a mai szegénység sokkal drágább, mint a régi volt. Többet keres a munkás, többet a hivatalnok és mindenféle alkalmazott, de ezzel szemben a haladó kor annyi új kiadást szór az emberek nyakába, az életfeltételek oly drágák lettek, hogy e többlet kereset dacára sem mondhatnók, hogy az élet ma jobb és könnyebb, mint annakelőtte volt. Mindazonáltal sok tekintetben gonosz, erőszakos behatásoknak tudható be, hogy az ember élete ennyire megdrágult. A nagy tőke, amely a közszükségleti cikkeket előállítja és a közönség rendelkezésére bocsátja, kénye kedve szerint szabja meg újabb az árakat, az egészséges versenyt a maga jól felfogott érdekében kiirtja, kartelleket köt és e kartellek nagyobb adókkal sújtják a fogyasztó közönséget, mint akár az állam, akár a község. A legújabb tapasztalható drágaság, amely miatt általános a felzúdulás Magyarországon, nagyjából a kartellek visszaéléseinek tudható be.

A husrágaság elnevezés ma már

nem aktuális. Inkább husinségről lehetne beszélni, nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is. Nagy dérral-durrall indult meg Budapesten a mozgalom a husrágaság ellen, anélkül azonban, hogy csak a legkisebb eredményre is vezetett volna. Aminek okát csakis abban kereshetjük, hogy e mozgalmat felsőbb heyről semmivel nem támogatják. Nem azért, mintha a m. kir. kormánynak kedve telnék abban, hogy husrágaság, illetve husinség dul, hanem azért, mert a monarchiánk és Szerbia között fennálló konfliktusban szegény Magyarországnak nincsen beleszólása, a határ el van zárva most is a szerbiai állapotoktól. Ennek ellenében most is fennáll a vásárpénztár és a huskartell, amelyek viribusz unitis emelik a legfontosabb élelmiszer árát.

Nem állja útját semmiféle diplomáciai konfliktus a kenyérdrágaság leküzdésének, de azért még sem küzdik le. Semmiféle magasabb diplomáciai, vagy politikai okot nem találunk, amely a kenyérdrágaságot megokolná. Nem találunk annál is inkább, mert esztendőik sora óta nem volt olyan jó termés, mint az idén.

Van egy másik, felette fontos közszükségleti cikk, amely különösen a városokban s a gyáripárban játszik főfontossági szerepet. Ez a szén. Ennek az ára is olyan magasra szökött fel az utóbbi időben, hogy szénárak tekintetében Magyarország vezet ma Európában, dacára annak, hogy az utóbbi évtizedekben számos új bányát

tártak fel és hogy gyáripárunk az új kőszénbányákkal arányban nem fejlődött. A szén drágaságát, éppen úgy, mint a kenyéret és lisztét, nem okozza más, mint a kartell.

Kartell kötnék a malmok, és tekintet nélkül a buzaárakra, melyek ez idő szerint felette alacsonyak, állapítják meg a liszt árát. Ugyanígy cselekszenek a szénbányavállalatok is. Csodáljuk, hogy ezeket a kartelleket türi a kormány, amelynek elvégre hivatása lenne afelett őrködni, hogy a közszükségleti cikkek emberséges áron kerüljenek forgalomba. Abszurdum az, hogy egy buzatermelő államban, mint amilyen a mi hazánk, ilyen drága legyen a kenyér, és hogy dacára tengődő gyáripárunknak és nagyszabású széntermelésünknek, ilyen méregdrágán fizessük meg a szénét.

De nemcsak ezekre a közszükségleti cikkekre áll e tétel, hanem a cukorra, a petróleumra, a vasra s a rézre nézve is. Hatalmi túltengésben őrlőgenek nálunk a kartellek és megdrágítják még a levegőt is, melyet beszívunk, pedig a kartellek visszaélései ellen egy jó kormány, egy jó törvényhozás tud védekezni. Muszáj is védekezni! Elvárjuk a nemzeti uralomtól, amely egy korrupt rendszer büneit van hivatva jóvá tenni, hogy a kartelleket meg fogja rendszabályozni. Mert az általános drágaságnak főbenjáró okát csak a kartellekben találhatjuk meg.

A TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

Beugrás.

Irta: Zöldi Márton.

A nagy bonviván, Lotáry Antal, mint rendesen, batáti körben vacsorázott. Barátai tisztelői, agglégénynek tartották, pedig nem volt az. Ez a nagy, fényes talentumu színész nem szeretett színházi dolgokról beszélni. Mikor a színpadról lelépett, egyszerű polgár szeretett lenni. Melegen érdeklődött a természettudományok iránt, ösmeretei ugyan rendszertelenek voltak, de szívesen ragadott meg minden alkalmat, hogy azokat bővítsen.

Ha politikai téma került szóba, szava néha a szenvedélyességig fokozódott. Erősen radikális elveket vallott, s nem egyszer mondogta, hogy életének legszebb ábrándja az lenne, hogy ha egyszer a parlamentben elmondhatná nézeteit.

— Azt hiszem, nagy siker lenne, mondogta szinte félénken az az ember, ki estéről-estére a legnagyobb sikereket aratta.

Egy kritikus, Dusan Imre, jóhírű esztétikus, ki husz év óta az árnyék hűségével kísérte s dicsőítette a nagy bonvivánt, vacsora után epés hangú megjegyzést tett egyik utóbbi előadásra:

— Ennek a mostani igazgatónak nincs öntudatos terve; micsoda vakmerőség volt

például egy kezdőt, egy kezdőt, kinek tehetése legalább is aggályos, Medea szerepében beugratni. Az nem ok, hogy a tragika hirtelen beteg lett. Tessék más darabot előadani, de az ilyen vakmerő kockázatok . .

A nagy bonviván már az utolsó szavaknál tagadóan rázta a fejét.

— Nincs igazad, Imre, — szólt.

Az esztétikus csodálkozva kérdezte:

— Te barátja vagy a beugratásoknak?

A nagy bonviván kissé színpadiasan lóbálta a fejét.

— Édes barátom, — mondotta könnyű sóhajjal — én azt, ami vagyok, a beugrásnak köszönhetem. Ha az igazgató, az öreg Bodaj, ezelőtt harminckét esztendővel, nem ment volna neki egy kissé vakmerőnek tetsző kockázatnak, akkor én most a legjobb esetben falusi jegyző volnék, igen, falusi jegyző . . .

Aztán nem minden melankólia nélkül hozzátette:

— Eldöntetlenül hagyom, hogy így történt-e helyesebben, vagy amugy, de ha akarjátok, elmondom az én beugrásomnak a történetét, ma már kevesen tudnak róla.

A nagy bonviván szivarra gyújtott s feszült figyelem között kezdett beszélni.

— Hogy abba hagytam iskoláimat s megszöktém, ez a régi sablon. Nálunk akkoriban így kezdték a színészpályát. Két évig nem játszottam, csak előfordultam a darabokban. Mert minden szindarabban van olyan

husz-harminc szavas szerep, melyet akárki elmondhat. Nos én ilyen akárki voltam huszonöt forint fizetéssel. A lelkem tele volt égő vágygyal, nagyratörő gondolatokkal. Ah, ti nem tudjátok, mi az, szerep után vágyakozni. Ez a tantuluszi érzés fojtogat minden fiatal színészt. Kilátás nem volt reá. A rendező kényelmi szempontból tehetségtelennek tartott, akivel nem érdemes kockáztatni. Egy ízben azt mondogta, miért nem lettem inkább sugó, akkor jobban megszolgálhatnám a fizetést. Ez a megjegyzés a szívemet nyílaltta át. Es ez a nyílalás minden hónapnak elsején megismétlődött, mikor az igazgató fizetett. Leritt az arcáról a kelletlenség. Miért is kell az ilyen embert tartani és fizetni? Magam is feleslegesnek éreztem magam. Egy kamasz fiú, aki kifesti magát, libériát huz s jelenti, hogy a leves tálalva van . . . Mennyivel értékesebb, gyakorlatibb lény az inas, aki igazi levest jelent.

Desperátus voltam lelmem fenekéig.

Egy falusi rokonom, falusi jegyző, kivel a véletlen összehozott, szánalomból azzal kínált meg, hogy maga mellé vesz segédjegyzőnek.

— Legalább kenyered lesz, — mondogta az öreg őszinte szánalommal.

Ez két héttel a beugrás előtt történt. Meg kell jegyezni, hogy bámulatos emlékezőtehetségem volt, hogy a reportoár majd minden szerepét könyv nélkül tudtam. Nos, estére Sardounak pompás vigjátéka, „Jó

Le a borfogyasztási adóval!

Hazánk viruló szőlőt elpusztította a gyökéren élősködő féreg, a filloxera, mely ellen milliókra menő áldozatokkal védekeztünk, újra telepítettünk, míg végre, dacára egyéb szőlőellenségnek, betegségnek, melyekkel folyton küzdenünk kell, mégis oda jutottunk, hogy bortermelésünk ismét jelentékeny része a nemzet jövődelmének. A kártartó munka és anyagi áldozat mentette meg egyes vidékek lakóinak lét-kérdését, közöttük a mienket, balatonmentiekét is. S most, midőn a kipusztított szőlők helyén ismét érett gerezdeket termő szőlők vannak, melyekből több-kevesebb bort szűrünk, előáll egy másik nem kisebb baj, hogy drágan előállított borainkat nem tudjuk kellő árban értékesíteni, aminek legfőbb okát abban találjuk, hogy a borfogyasztás nem emelkedik, amit ismét a magas fogyasztási adó gátol.

Nem tartjuk üdvös dolognak az alkoholos italok fogyasztásának mérték nélkül való emelkedését, még akkor sem, ha az nagy nemzetgazdasági haszonnal járna. A borfogyasztás emelkedésének előmozdítása nem is fokozná a népet pusztító szenvedélyt, mert hiszen mindenki tudja, hogy nem a bor a nagy gyilkos, hanem az olcsó pálinka, amelyet a nép azért fogyaszt, mert a bor drága. Megdrágítja a fogyasztási adó és a forgalom korlátozása. A bor olcsóbbá tétele, a forgalom szabadsága, a legnagyobb ellensége a pálinkának. Tehát egy a közgazdasági, mint az erkölcsi szempontok a borfogyasztási adó ellen szólnak, s nem is lehet sokáig fenntartani ezt az adónemet, amely többet árt az országnak, mint amennyit használ a kincstárnak.

A borfogyasztási adó eltörlését az illetékes körök már régóta sürgetik, országsszerte hangoztatják azt különösen a bortermelő vidékek. Most ujab-

ban a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége indít országos mozgalmat. E célból az ország összes bortermelő vidékeinek gazdáit a mozgalomhoz való csatlakozásra szólította fel.

Mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy mit fektettünk be szőlőinkbe. Valóságos kincs az. Nagy anyagi és erkölcsi vagyont, amit csak akkor fogunk tudni kiaknázni, ha a nyügöt leveszik a borkereskedés kezéről, ha szabadon áruhatja borát a termelő is kicsinyben és nagyban egyaránt; ha a nép olcsó borhoz juthat s a fogyasztás kiterjed.

Bortermelőink bizonyára örömmel fogják látni és teljes erejükkel támogatni az országos mozgalmat, amely kártartó munkával ép úgy el fogja törölni a borfogyasztási adót, amint megszüntette az olasz borvámklauzult.

A szövetség szétküldte felhívását, hogy helyi bizottságokat szervezzenek.

A bortermelők érdeke kívánja a sürgős helyi szervezkedést, melynek útján egy országos közvéleménynek kell kialakulnia, hogy a bortermelés érdekeit ily módon megvédelmezze.

Össze kell tehát fognunk, és úgy mint egy hang, tiltakozunk a borfogyasztási adó ellen, kérjük, követeljük, mert hiszen oly mélyreható okunk van arra, hogy azt el nem fogadni e drága haza anyagi és erkölcsi boldogulása ellen valóban vétek.

Egyébként álljon itt a szövetség alábbi felhívása.

„Minden bortermelő, minden borkereskedő és minden borfogyasztó tudja, hogy a belső borfogyasztás emelése csak abban az esetben remélhető, ha a borfogyasztási adó eltöröltetik.

A tapasztalás arra tanít bennünket, hogy az egzisztenciájukban fenyegetett bortermelők és borkereskedők kívánságai teljesedését csakis akkor remélhetik, ha a maguk összességében közös akarattal és tántoríthatatlan elszántsággal lépnek sorompóba és olyan közvéleményt teremtenek, amelylyel szemben a kormány összes fiskális motívumainak hátrálniuk kell.

Elegendő utalnunk arra az akcióra, amelyet a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége az olasz borvámklauzula eltörléséért folytatott. Akkor is politikai természetű okokat, magasabb államérdeket, pénzügyi aggodalmakat és egyebet állítottak szembe a mi jogos követelésünkkel. Am mindezek az okok gyengéknek bizonyultak a közvélemény elementáris megnyilvánulásával szemben és mi elértük célunkat.

Ugyanigy kell eljárunk a borfogyasztási adó eltörlése érdekében. A borszakma összes érdekeltjeinek közre kell működniük abban, hogy olyan közvéleményt teremtsünk, mely a borfogyasztási adó eltörlését ugyanolyan elemi erővel fogja kivívni. Ez annál könnyebben fog sikerülni, mert abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy olyan kormányunk van, amely — a fiskális érdekek teljes megóvása mellett is — az okosság szava elől nem fog elzárkózni és az ország nemzetgazdasági fejlődésének érdekei iránt helyes érzéket tanusít.

Azonban ama számtalan feladat között, amelyek e kormánynak és a törvényhozásnak közgazdaságunk érdekében teljesítenie kell, a borfogyasztási adó eltörlése nem áll az első helyen. Reánk nézve viszont ennek a kérdésnek a megoldása eminens jelentőségű. Épen azért nem szabad ezzel addig várunk, míg a kormány feladatainak sorozatában annyira jut, hogy saját iniciatívájából fog hozzájárulni a reánk nézve legfontosabb feladat teljesítéséhez. Összes erőink megfeszítésével és késedelem nélkül akcióba kell tehát lépünk, hogy a borfogyasztási adó eltörlését mennél előbb megvalósítsuk.

A dolog ily felfogásából kiindulva, a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége elhatározta tehát, hogy országos akciót indít és az összes érdekelt faktorok egyetemének segítségével közvéleményt igyekszik teremteni, amely kívánságunk teljesítését követelje.

Ebből a célból az Országos Szövetség az ország összes borvidékein helyi bizottságokat szervez, amelyek a borfogyasztási adó eltörlésének kérdését állandóan napirenden tartva, vidékük érdekeltjeit rábírná igyekezni arra, hogy mennél számosabban vegyenek részt az ősszel Budapesten tartandó monstre-meetingen, amelyen az ország minden zugából megjelent bortermelők és borkereskedők egyhangulag követelni fogják, hogy a borfogyasztási adó eltöröltessék.

Felkérjük az ország összes bortermelőit és borkereskedőit, hogy ezeknek a helyi bi-

barátok volt kitérve. A zuáv szerepet egy vén, rutinos színésznek, Moldvainak osztották, ki dőlben súlyosan megbetegedett. En kísérttem haza a lakására s én jelentettem az igazgatónak, hogy arra a beteg emberre nem lehet számítani.

Az igazgató a normálisnál epésebbnek mutatkozott.

— Ki az ördög fogja a szerepét eljátszani.

Engem mélyen felháborított ez a cinizmus. A beteg emberrel szemben nem volt más gondolata, mint az, hogy ki helyettesíti.

— Eljátszhatom én is, — mondtam egészen önkéntelenül.

— Tudja a szerepet?

— Tudom.

Nos, eljátszom. Nem volt valami rendkívüli sikerem, de az igazgatónak tetszett. Előadás után egész komolyan mondtam:

— Magából lesz valami, szavamra, jobban játszott, mint Moldvai . . . Igen, több eredetiséggel.

Felbuzgott bennem az önértzet.

— Hátha még Tolosán szerepét játszhatnám, mondtam vakmerően.

— Ohó barátocskám, figyelmeztetett az igazgató, hátrább az agarakkal. Ahhoz színész, kősz színész kell, az bravúros szerep, elsőrangú bonviván . . .

— Tudom, ép azért mondom.

Három hét múlva eljátszottam Tolosánt, a gúnyolódó szellemes orvost. És másnap én lettem a társulat startja. Egy szereppel, egy beugrással . . . Azóta nem kértem szere-

pet, nem kértem fizetésemelést. Minden magától jött. Mindaz, amit azóta miveltem, szinte gyermekjátéknak tetszik ahhoz képest, amit bátorságban, energiában, és szerencsében a beugrás követelt tőlem. Ez így van.

Igaz, hagyta helyben az esztetikus, ki nagy érdeklődéssel a kitűnő művész érdekes, kifejező előadására. Meg is jegyezte:

— Amit te itt elmondottál, az egy darab művészettörténet. Roppant hálás vagyok érte. És véleményem is megváltozott a beugrásokra vonatkozólag. A te beugrásod olyan diadalokat szerzett az előadó művészetnek . . .

— Igen, lehet, — mondotta a nagy bonviván, valami sajtósággal elmélyedéssel, — az egyik beugrás sikerült, de a másik . . .

Mélyet sóhajtott s klasszikus szabásu, magas homlokán eddig soha nem látott boru jelent meg.

— A másik, — kérdezte egyik fiatal kollégája — hát másodszor is be kellett ugrani a nagy siker után?

— Nem kellett . . . egyáltalán nem kellett, válaszolta a nagy bonviván, de hisz az a másik beugrás nem is áll vonatkozásban az én művészetemmel . . . Egészen más. Nem is én ugrottam be . . . hanem egy fiatal leány, egy kis kóristáné . . . a kellekesnek a leánya, kinek finom, hajlékony hangja gyakran feltűnt, mikor a színpalak mögött egy-egy melódiát dudolt.

— Ki volt az? kérdezte az esztetikus.

— A feleségem . . . igen, a volt feleségem, mert hisz elváltunk . . . Emmának hívták . . . az én biztatásomra beugrott egy szerepbe . . . a legnehezebbek egyikébe . . .

Szép Galateába . . . Két hét múlva első rangú primadonna lett . . . Az igazgató, aki az előbb félig cselédszámba vette, kezét csókolt neki, mikor az első szerződését aláírta . . . Olyan alázatosan csókolta a kezét, mint a kitől élete boldogságát reméli . . . És a még néhány héttel előbb félénk, esetlen kóristánecska úgy fogadta a kézcsokot, mint kötelező tartozást . . . Aztán a feleségem lett . . . két évig éltünk együtt . . . testvériesen osztoztunk a közörség kegyében . . . nem kellett féltékenykednünk tapsra, elsimerésre, mert soha együtt nem léptünk fel . . . Talán máig is együtt lennénk, ha . . . Igen, ha én be nem ugratom . . . Micsoda buta véletlenek döntenek az ember sorsa felett! Bécsben egy koloratúrekesnőt kerestek . . . s a mi karmesterünk Emmát ajánlotta . . . de Emma hallani sem akart arról, hogy elhagyja hazáját . . . nem honleányi buzgóságából, de mert alig tudott németül . . . Én másképp vélekedtem . . . engem igazgató az a gondolat, hogy Emma világhíró primadonna lesz. Elővettem minden befolyásomat, hogy bátorságot öntsek belé, kértem, könyörögtem, szuggertáltam. Nos Emma fellépett Bécsben, ott voltam az előadáson, tökéletes, őszinte diadal aratott. Pedig alig tudta jól a szerepet, beugrott.

— Beugrott? kérdezte a kritikus nagy érdeklődéssel.

— Igen, mondotta a nagy művész ajka körül keserű mosolylyal, beugrott, én beugrottam. És három hónap múlva megugrott egy tenoristával. Azóta nem láttam.

zottságoknak a működését támogassák és hassanak oda, hogy az általunk kezdeményezett mozgalomhoz mennél többen csatlakozzanak az érdekeltek közül. Felhívjuk az ország összes bortermelőit és borkereskedőit, hogy országgyűlési képviselőiket a meeting szervezésében való közreműködésre és igazságos követelésünknek a parlamentben való támogatására kérjék fel.

Felszólítjuk szakértársaink összességét, hogy egy emberként lépjenek fel és teremtsék meg azt a közvéleményt, amely az ország sajtójában visszhangra találva, egyhangulag ismételje ezt a követelésünket:

Le a borfogyasztási adóval!

Mit eredményezett a tulipánmozgalom?

Azt mondja a statisztika, hogy a mióta elhatároztuk, hogy osztrák iparcikket nem veszünk, hanem a hazai ipart fogjuk pártolni, nem kevesebb, mint 73 — hetvenhárom — millió koronával — többet küldtünk ki osztrák holmiért, mint azelőtt, mikor nem mondtuk, hogy osztrák iparcikket nem veszünk.

Hát ezt eredményezte a Tulipánmozgalom?

Az a nagy nemzeti mozgalom, mely a tulipán, e szép magyar virág jelében megindult, mily biztató reményekkel kecsegtetett, s ime, e szomorú szám fölött azt sem tudjuk, boszankodjunk-, szégyenkezzünk-e, de úgy érezzük, halljuk, mint röhög a sokszor butának szidott osztrák sógor, ami tulipán-mozgalmunk ilyen szégyenletes eredményén. Ki ennek az oka, ha nem maga a magyar?

Hát tényleg ilyen gyámoltalan, pipogya népség vagyunk? Rajtunk már mindvégig még az osztrák is nevetni fog? Mi csak határozatokat hozunk, s csak a fehér s zöld asztal mellett üjtük hazafias mellünket, de ennél tovább nem megyünk, ez minden virtusunk?

Pedig jól tudjuk, hogy bánnak el a magyar árukkal Ausztriában. Vörös posztó az ott, s itt nálunk alig találunk mást, mint osztrák iparcikket.

Feltűztük a tulipánt s még sem pártoljuk a magyar ipart. Igaz, hogy a Tulipán Szövetség még azt sem mondta eddig, hogy hát tulajdonképpen mily iparcikket készítenek Magyarországon és hol lehet azokat kapni.

A vád úgy a vásárló közönséget, mint az iparos- és kereskedőket terheli. A vevő közönség nembánomsága, iparosainknak indolenciája, és a kereskedőknek — tisztelet a kivételnek — a magyar iparpártolás ellen leplezetlenül kimutatott ellenszenvé, akadályai a magyar ipar mellőzésének.

Ezen okok idézték elő a 73 millió korona plus kivitelt.

A baj orvoslására egyik lapársunk a következőket ajánlja:

„De hogy lehetne ezen segíteni? Én tudok egy módot — sikere kizárólag attól függ, hogy hányan követjük. Ez a mód a sztrájk. Sztrájkoljunk, ha magyar cikket nem kapunk,

ha nem kínálják, hirdetik, ne vegyünk se magyart, se osztrákot, vegyünk csak azt, amire föltétlenül szükségünk van. Takarékoskodjunk mindennel, különösen nélkülözhető fényüzési cikket ne vegyünk s azt is, ami föltétlenül szükséges. vegyünk annál a kereskedőnél, kinék magyar voltáról, magyar gondolkodásáról meg vagyunk győződve, aki nem kimél egy kis utánjárást, hogy magyar cikket szerezzen be.

Hadd lássuk, ki bírja tovább. Mi, akik szépen félretesszük pénzünket, vagy a kereskedők és közömbös iparosok, akiknek majd rövid idő alatt fölkapik az álluk?

Azt hiszem, ha ezt a módot követjük, rövid idő alatt 73 millióval kisebb lesz a behozatal.”

Igaza van. Erős összetartással és kitalálással sikert érhetünk, csak ránk ne nehezedjék a régi közmondás: „Átok veri rég a magyart, mert az soha össze nem tart!”

H I R E K.

Az új alispán. A folyó hó 10 én tartott közgyűlésen Zalavármegye közönsége lelkesedéssel emelte *Arvay Lajost*, a megye eddigi főjegyzőjét az alispáni székbe. Akik megyei közigazgatásunk új vezetőjét, mint hivatalnokot ismerik, bizalomteljes megnyugvással fogadják a választást, sőt akik benne a társadalmi egyént is ismerik, igaz örömeiknek adnak kifejezést. Zalaegerszegen mint ügyvéd kezdte meg a közpályát, ahol nagy jogi tudományát és tehetségét csakhamar észrevették és megválasztották vármegyei tiszti főügyésznek, tíz évvel ezelőtt pedig a törvényhatóság megyei főjegyzőnek választotta meg, s e hivatalában is fényes tehetsége, szigorú kötelességtudása jellemzik őt. Az elmúlt alkotmányos küzdelemben, a hazafias érzéstől áthatott lelkes feliratnak ő volt a szerzője.

Ily nemes tulajdonokkal felruházva, foglalja el Zalavármegye alispáni székét, hova őt a megye közbizalma emelte.

Községi gyűlés lesz ma délelőtt 11 órakor az alábbi tárgysorozattal: 1. Buzás-féle kisorsozat ügyében jelentés. 2. Vakokat gyámoltató egyesület kérvénye. 3. Szabó munkások bejelentése. 4. Illetőségek. 5. Kath. tanítók nyugdíj-ügye.

A tapolcai kórház ügye úgy látszik, felkeltette az érdeklődést. Mint halljuk, legközelebb megalakul a kórházbizottság, melynek célja lesz a hasznos intézmény ügyét ápolni, táplálni és a megvalósulás stádiumába vinni. A megalakítandó bizottság munkálkodásában szívesen fogunk segítségére lenni, mert régen hangoztatott eszménket látjuk nemes törekvésükben megvalósulni.

A vármegyezházából. Legnagyobb érdeklődést mutatnak a megyei képviselők a tisztújítások vagy választások alkalmával. Így láttuk ezt most is a megye első tisztviselői állásainak betöltésénél. A megyebizottsági tagok óriási érdeklődése mellett folyó hó 10-én folyt le a választás.

Batthyány Pál gróf főispán megnyitván az ülést, felolvassák az alispán jelentését.

Koller István a szegyetábla felállítására

végett interpellál. Ebben az ügyben felírnak a miniszterhez.

Bosnyák Géza indítványozza, hogy azon indítványt, melyet azok ellen a tisztviselők ellen nyújtottak be, kik Sulyovszkytól felvették fizetésüket, rögtön a választás után tárgyalják.

Az indítványt elfogadják.

A választások eredménye a következő:

Alispán egyhangulag Arvay Lajos.

Főjegyző egyhangulag Czukkeller Lajos, I. oszt. aljegyző egyhangulag Bódy Zoltán, II. oszt. aljegyző Bubicz Tivadar, III. oszt. aljegyző dr. Huszár Pál. Árvaszéki IV. oszt. aljegyző Fangler Béla, III. oszt. árvaszéki aljegyző Briglevics Károly.

Közigazgatási bizottsági tagnak megválasztották Bosnyák Gézát és Hertelendy Ferenczet.

Azon megyei tisztviselők ellen, kik Sulyovszky alatt felvették fizetésüket, általában a fegyelmi vizsgálat további folytatását határozták el. A választás eredménye általában közmegelegedésre történt.

A tapolcai gyors-pósta. Sok kiváló tulajdonságát mondtuk már el a mi pósta-hivatalunknak, egyről azonban megfeledkeztünk, ez pedig nem más, mint a villamosság korszakában tapasztalt gyorsasága, melyről az alábbiakban számolunk be. Ugyanis nem kevesebb, mint két év után kézbesített egy hivatalos levelező-lapot. A m. kir. országos selyemtenyészési felügyelőség 1904. november 22-én adott fel a tapolcai járási faiskola-felügyelőség címére egy hivatalos levelező-lapot, mely már másnap Tapolcára érkezett, ahol le is bélyegezték, de csak a mult heten, 1906. szeptember 10-én, ismételt lebélyegzéssel kézbesítették. Nos tehát, tessék a tapolcai pósta gyorsaságát megítélni. Kérem, ez nem mese, megtörtént dolog, ami jellemző arra a nagy rendre, ami a helybeli pósta-hivatalban lehet, ahol majdnem két évig hevert a levelező-lap, míg kézbesítették. Talán az átadáshoz készülődnek és most folyik a rendezés és így került elő a szerencsétlen, rendtelenséget eláruló levelezőlap. De hát nem is csoda, mikor egy sötét, alacsony szobában vannak felhalmozva a csomagok, ugyanebben vannak a tisztek, hivatalnokok és a postát igénybe vevő közönség. No de vigasztaljon bennünket azon tudat, hogy ez az állapot nem sokáig tart, mert legkésőbb október elején már a város közepén új, kényelmes helyiségben kincstári pósta fogja a tapolcai nagy postaforgalmat lebonyolítani.

Állatkiállítás és díjazás Keszthelyen. A keszthelyvidéki gazdakör a földművelésügyi miniszterium anyagi támogatásával folyó év október havában állatkiállítást és díjazást rendez. A miniszterium által adományozott összeg 400 korona. Pénzdíjakat csak kiszagdík nyerhetnek. Nagyobb tenyésztők dísz- és elismerő oklevelekkel lesznek kintüntetve.

Rendkívüli törvényhatósági közgyűlés lesz folyó hó 20-án Zalaegerszegen, melynek egyedüli tárgya a Körmen-d-muraszombati h. é. vasut segélyezése a vármegye által megszavazott 60 ezer korona kölcsön tárgyában beérkezett ajánlatok feletti határozat hozatala és a kölcsön kötvény jóváhagyása.

Német tüzoltók. A csáktornyai önkéntes tüzoltó egyesület f. hó 8-án ünnepelte fennállásának 36 éves jubileumát. S mint Zala lapársunk kiküldött tudósítója jelzi, referátát a lefolyt közgyűlésről és ünnepségről azért nem hozhatott, mert a csáktornyai lüzoltó-testület ékes német nyelven gyűlésezett. A magyar újságíró nem köteles németül érteni, ha mindjárt ért is, ezt helyeseljük, de valóban csodálkozunk kell, hogy a törökverő magyar Zrínyi fészében ilyesmi megtörténhetik.

Az izraeliták nagyünnepel. f. hó 19-én szerdán este fognak megkezdődni 20-án új év ünnepét (5867 év a világ teremtése óta) 21-én pedig Harsonyák ünnepét ülik.

Elhalasztott táncmultság. A tapolczai iparos ifjak Önképző Köre, mai napra tervezett táncmultságát, tekintettel az esős és hűvös időjárásra, későbbi időre halasztotta. A multságot a jövő hó folyamán zárt helyiségben fogják megtartani, amelyre új meghívók fognak kibocsátatni.

Dunántúli Tüdővészellenes Szövetség. Szombathelyről írják nekünk: A tüdővész ellen védekező vasvármegyei egyesület a múlt év őszén mozgalmat indított, hogy működését az egész Dunántulra kiterjessze s a Dunántul társadalmát és hatóságait egységes szervezetté tömörítse a tüdőbaj ellen való küzdelem érdekében. A vasvármegyei egyesület főhivása általános érdeklődést keltett s a kitzűzött cél helyesléssel találkozott, de a szomorú közviszonyok miatt az idő a mozgalom megindítására nem mutatkozott alkalmasnak. Most, az alkotmányosság helyreállítása után az egyesület konkrét javaslattal fordult a Dunántul közönségéhez, hatóságaihoz és a rokocélu egyesületekhez. Azt indítványozza ugyanis, hogy alakítsák meg együttesen a Dunántúli tüdővész ellen védekező szövetséget, amelynek célja a tuberkulózis ellen való védelmet az egész Dunántul területén egységesen szervezni, a tüdővész ellen való védekezésre a hatóságokat és a társadalmat buzdítani és e munkát irányítani és támogatni. A szövetség alapsabályainak tervezetét a vasvármegyei egyesület megküldötte az összes dunántúli vármegyéknek és városoknak. Az alakuló gyűlést az ősz folyamán fogják Szombathelyen megtartani.

Államsegély a póttartalékosoknak. A lezajlott áldatlan politikai viszonyok között nagy visszatetszést szült a szegény, családok póttartalékosok folytonos zaklatása, szolgáltatásra való behívása. E póttartalékosoknak a behívása által szenvedett kárait akarta rekompenzálni a jelenlegi kormány akkor, midőn azok segélyezésére nagyobb összeget irányozott elő. A kanizsai hadkiegészítő parancsnoksághoz már meg is érkezett a hadügyminiszeri rendelet, hogy írják ki azoknak a póttartalékosoknak a neveit, akik kivételes tényleges szolgálatra behívattak s akiknek szegény voltát az illetékes jegyzőség hivatalosan igazolja. Ezek a póttartalékosok államsegélyben fognak részesülni.

Fogbajban és foghiányban szenvedők figyelmébe ajánljuk Welner Gyula állandó fogműtermét, mely Tapolcán, Eibeschtz-szálloda 5. szám alatt minden hó 20-tól a hó végéig rendelkezésére áll közönségünknek. Ez uton is értesítjük a t. közönséget, hogy Welner ur minden előbb készített műveletnél szükségessé vált javítást díjmentesen eszközöl és tanácsal díjtalanul szolgál.

Vigyázzunk a kutyákra. Schwarcz Jenő helybeli szállítót Bakó Roland pékmester kutyája megharapta. A kutyát megfigyelés alá vették, vajjon nem-e veszett.

Vonatösszeütközés. A nagykanizsai vasútállomáson múlt szerdán este vonatösszeütközés történt, mely ugyan tekintélyes anyagi kárt okozott, emberéletben azonban szerencsére nem tett kárt. Különösen véletlen, hogy az egyik vonatnak csupán tíz teherkocsija ment tönkre és így a pusztulás éppen a tizenegyedik kocsinál állott meg, amely már személykocsi volt és amelyben utasok ültek. Az összeütközés részletei a következők: Szerdán este 6 órakor indult ki a nagykanizsai vasútállomásról a Pragerhof felé haladó vegyes vonat. Alig hagyta el az állomást, az összeütközés megtörtént. Ugyanis egy kocsikezelő éppen vonatok összeállításával volt elfoglalva és több üres kocsival nekiment a haladó pragerhofi vonatnak. — Irtózatot robaj jelezte az összeütközést. Egy percre rémült kavargás támadt. A pragerhofi vonat bele-

szaladt a másikba és mindkét vonatból kocsik borultak fel. Az utasok rémülten ugráltak ki a vonatból, melyről úgy tetszett, hogy teljesen el fog pusztulni. Ám ez nem következett. Csupán tíz teherszállító kocsi tartalma mind kidőlt és hasznavehetetlenné vált. A kár jelentékeny. A pragerhofi vonat új összeállítás után késő este folytatta útját.

Villamvilágítás Veszprémben. Veszprém város képviselőtestülete legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a várost villammal fogja világítani. Ez irányban több céggel megkezdtek már a tárgyalásokat.

Muraközi csikók pusztulása. Tudósítónk jelenti: A muraközi csikók az egész kontinensen híresek. Van is nagy exportjuk, mert e gyönyörű fajt szállítják mindenfelé a külföldre. Így szállítottak a héten 42 darabot valamelyik európai országba. A szállítmányt Barcsra vitték, mire azonban Barcsra értek, közülük 18 darab elhullott. A baresi állami állatorvos a szállítmányt feltartóztatta, az állatok pusztulásának okát azonban eddig nem sikerült megállapítani.

Hajómenetrend a Balatonon. Szeptember hó 11-től további intézkedésig Boglár—Révfülp és Badacsony között a következő hajójárat lesz. — Bogláról Révfülpre indul naponként déli 12 ó. 15 pkor. és este 7 ó. 15 pkor. Révfülpről Badacsonyba indul naponként 12 ó. 50 pkor. Badacsonyból Révfülpre naponként d. u. 4 ó. 15 pkor. Révfülpről—Boglára d. e. 9 ó. 40 pkor. és d. u. 5 ó. 15 pkor.

Fiatal bűnös. Talaber Mihály fiatal subanc csak nem akar a rossz utról letérni, dacára annak, hogy lopásért már többször büntetve volt. Ujabbán betört Kiss József tapolczai lakos szobájába s onnan egy csomó ruhát lopott el. A bűn útjára korán tért tolvajt a helybeli kir. járásbírósnál feljelentették.

A kecskeméti bicska — vagy „Gesetzlich geschützt.“ Hiába, a magyar ellen minden fondorlattal dolgoznak, hogy jóhiszeműségét és naivitását kihasználják. Így történt az Kecskeméten. Egy uriember részt vett a kecskeméti Kossuth-szobor teleplezésének ünnepségein. Az ünnepről emléket akart magával hozni és tekintettel a nap jelentőségére, valami jellegzetest is keresett. Talált is ilyet. Az egyik helyen valódi „tulipános“ zsebkést kínáltak. A kés nagyon tetszetős. Az egyik oldalán pedig a magyar címer. No végre, gondolta a mi uri emberünk, van egy eredeti magyar dolog is. S ebben a tudatban meg is vette a zsebkést. Ki írja le a meglepetést, mikor otthon jobban szemügyre vette a magyar címet viselő kést, felfedezte a „Gesetzlich geschützt“ intelmet.

A csendőrség szaporítása. A folytonos munkaszavargások elodázhatatlanná tették a csendőrség szaporítását. Ezért a csendőrséget szaporítják. Zalamegyében Letenyén, Pacsán és Sümegen járásparancsnokságok szerveztettek, Bucsuszentlászlón, Dobriban és Szent-Antalfán 5—5 főből álló őrsöket állítanak fel.

Halál tolatás közben. Barcsra Sipos József vasuti munkás éppen akkor akart áthaladni az egyik vágányon, a mikor tolattak. Sipos két kocsi ütközője közé került s mire a szerencsétlenséget észrevették, Sipos már halott volt. Az ütközők laposra zúzták a szerencsétlen ember mellkasát.

Postaszállítás részleges olcsóbbítása. A nyár folyamán Romában nemzetközi postakongresszus volt. A római postakongresszus, melynek határozatai 1907. október hó 1-én lépnek életbe, élénk hatással lesznek a világposta forgalom fejlődésére. Több oly megállapodás jött létre, mely a posta igénybevételenek megkönnyítésére vonatkozik, s melyeknek nagy befolyása lesz külkereskedelmünk föllendítésére. Ezek közt első hely illeti meg azt az intézkedést, mely szerint a

külfölddel való forgalomban a levéldíjat 20 grammig 25 centime-ben (eddig 15 grammig járt ennyi) s minden további 20 grammért (eddig 15 grammért) 15 centime-ben (eddig 25 centime járt) állapítja meg. Pl. 120 gramm súlyú levélért Amerikába 2 koronát kellett fizetni, jövőben ennek szállítási díja 1 K. lesz Mérsékelték az utalványozás díját is. — Jelenleg 100 K. ig 1% a díj (25 koronánként 25 fill.) jövőben csak 1/2% lesz (50 koronánként 20 fill.) A közönség tetszésével fog találkozni az a határozat is, hogy a levelezőlapok címodalaira is szabad közleményeket írni s hogy ugy a cím, mint a hátoldalra képek vagy címjegyek ragaszthatók. Eddig az ily levelezőlapokat leveleknek tekintette a posta és a címzettek bossúságára megportózta. — Végtelen a sorozata azoknak az újításoknak, amelyek a posta belső viszonyainak javítására, a kezelés és leszámolás egyszerűsítésére és áttekinthetőbbé tételére vonatkoznak s a melyek a közönséget is érintik, amennyiben gyorsabb és pontosabb szolgáltatást biztosítanak. Nehogy csatlakozunk azokban az egyszerűsítésekben.

A Polgár karácsonyi ajándékai. A Polgár, ez a fiatal virgonc ujság, melyet Szomaházy István és Palotai Hugó szerkesztenek, nagy meglepetéssel szolgál előfizetőinek karácsonyra. Minden új előfizetője, ki mostantól kezdve egész évre megszakítás nélkül előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább félévi díjat befizet és további félévi előfizetésre magát kötelezi (az előfizetés félévenként, negyedévenként, sőt havanként is teljesíthető): karácsonykor ingyen megkapja Bihari Sándornak, a nemrégiben elhunyt hírneves magyar festőnek, Zöldsegtisztók című gyönyörű festményét művészien előállított olajnyomatu másolatban. Olyan meglepetés ez, amely tekintve a lap olcsóságát (egy évre 16 korona), félévre 8 korona, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér), tekintve azt, hogy a Polgár karácsonyra gazdag tartalmu, irodalmi becsü naptárt is küld előfizetőinek ajándékkul: páratlan a magyar ujságírás történetében. annál is inkább, mert a „Zöldsegtisztók“ 65 cm. magas és majdnem egy méter hosszú másolatának bolti ára meghaladja az előfizetési díjat. Amidőn még megemlítjük, hogy lapársunk, A Polgár, az ujonan belépő előfizetőknek ingyen megküldi Szomaházy Istvánnak, a kitűnő novellairónak, A Polgárban megjelent „Egy főpincér emlékiratai“ című pompás tárcasorozatából az eddig megjelent folytatásokat külön lenyomatban, csak azt az érdekes, kormánytól és pártoktól független, szókimondó ujságot megrendelik, neveltséges olcsó pénzért olyan lapot kapnak, amely a legnagyobb igényeket is kielégíti. Az előfizetési pénzek A Polgár kiadóhivatalába küldendők, Budapest, VI., Nagymező-utca 12.

Szilányi és Diskánt miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóra, valamint legújabb „Villám“ centrifugális bogyzó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth“, „Kincsem“ és „Hegyalia“ borsajtók nemkülönben a nagyüzemű préseléshez készített „Rákóczy“ kettős kosaru sajtók, amelyeknél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must seholsem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Ujonnan épült házban csinos lakás bérbeadó és elsején elfoglalható

Bővebbet Pruska Ferencnél, helyben.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. L. Gyulakeszi. Hasonló tervvel már foglalkoztak. A mi vidékünk|eminens érdeke, hogy a balatonparti vasut minél előbb kiépüljön. A szükség fogja majd a többit megteremteni. Egyébként köszönet a lap iránt táplált jóindulatért. Üdvözlét.

V. Gy. Nagyon mostoha ami ügyünk, épen azok előtt, kik hivatta volnának azt első sorban előbbre vinni. Sajnos, itt tapasztalunk legtöbb indolenciát. Csak kitartás, győzni fogunk nélkülok is.

T. J. A lapot elküldtük, melyben a pályázat volt. A folyamodványt október 31-ig kell beküldeni.

H. P. Jóslatunk lassan beteljesedik. Ott sem fog ugrálhatni, mert hamar ebrudra kerül.

HIRDETÉSEK.

Allandó fogműterem.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász allandó fogműterme
Tapolczán, Eibeschutz-szálloda.

TAPOLCAN tartózkodik **Julius**
hónap kivételével minden hónap
20-tól 27-ig bezárólag.

Készít minden a műfogászat
körébe vágó műveleteket.
Jótállás az összes műveletekért.

Blouz-selyem

Métere 65 krajcártól 11 forint 35 krajcárig.
Legutolsó újdonságok. Bérmentve és elvámolva a házhoz küldve. Nagy választékot mintákból küld

HENNEBERG SELYEMGYÁR, ZÜRICH.

A kispáti hegyen 1500 □öl területű, ojtvánnyal ültetett és teljes termésben levő adómentes szőlőmet eladom.

Tapolca, 1906. szeptember 10.

Korváth Jenő.

Hirdetmény.

Szentgyörggyhegyi szőlőmből, a szőlőt tőkéről leszedve métermázsánként eladom.

Szükség esetén megengedem, hogy ott helyben kisajtolható legyen, helyiséget és eszközöket adok.

Letenye, 1906. szeptember hó 13.

Merkly Antal
főszolgabíró.

Kiadó egy butorozott, külön bejáratu, 2 ablakos emeleti **UTCAI SZOBA**

a Szentháromság-téren.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egészségi szempontból a
Rohitschi „Templomforrás”
a legjobb
ÜDITŐ ITAL.

Magyarországi főraktár:
Hoffman József
BUDAPEST, (Báthory-utca.)

A részór hölgyeknél csunya és eltorzító:
Egyedüli biztos alapos eltávolítás gyökerestől mindenkorra a

„SZŐRVEZTŐ”
által. Ara korona 7.—. Kérjen megismertetést (prospektust), mely ingyen, bérmentve zárt levélben küldetik.
Rendelhető csak

Schmidek J. illatszertárában
Budapest, VI. Ó-utca 12.

544. szám. v. 1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a győri kir. járásbírósal által 1906. Sp. II. 669/3. és Sp. II. 608/3 számú végzésével dr. Szűcs Arnold ügyvéd által képviselt **Neubauer és Wittman cég és Geiszt és Wittman cég** győri lakosok végrehajthatók javára **Weisz Sámuel** lesence-tomaji lakos ellen 559 K. 90 fill. és 59 K. 36 fill. tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési és biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 2001 koronára becsült szobabeli butorok, gazdasági felszerelés, borok és üres hordók, bolti berendezés, ágyneműek és 3 hordó törkölyből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a tapolcai királyi járásbírósal 1906. V. 150/8 számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Lesence-tomajon leendő eszközlésére

1906. szeptember hó 26-ik napjának délelőtt 9 órája

határidőül kitűzetik s ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együttal az 1881. év LX. t. c. 111. §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételarából végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alólít bir. végrehajtónak egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentsek.

Tapolca, 1906. szeptember hó 11.

Kerkápoly, kir. bir. végrehajtó.

„A POLGÁR”

karácsonyi ajándékai.

A POLGÁR a magyar hírlapirodalomban páratlan meglepetésben részesíti előfizetőit. Nemcsak jó és olcsó lapot ad, de karácsonyra gyönyörű ajándékkal is meglepi őket, olyan ajándékkal, melynek maradandó az értéke. A POLGÁR ugyan is több ezer koronáért megvette

Bihari Sándornak

a nagy magyar festőnek, nem sokkal halála előtt készült

ZÖLDSÉGTISZTÍTÓK

cimű festményét és annak művésziesen előállított, 65 cm. magas és 1 méter hosszú olajnyomatu másolatát juttatja előfizetőinek, a művészi másolat, mely az eredetinek tökéletesen megfelel és melynek bolti ára 30 korona, megkapja karácsonyra minden előfizető, aki mostantól kezdve egy évre megszakitás nélkül A POLGÁR-ra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre kötelezi magát. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is teljesíthető.

A POLGÁR előfizetői azonkívül ez év karácsonyán is díszes és nagyterjedelmű naptárt kapnak ajándékkul az 1907. évre. A naptár egész sereg értékesebbél értékesebb irodalmi közleményt közöl a legkiválóbb magyar írók tollából.

A Polgár előfizetési díja:

Egy évre 16 korona ||| Negyedévre 4.— korona
Fél évre 8 korona ||| Egy hóra 1.40 korona.

A pénzt legcélszerűbb postautalványon beküldeni.

A Polgár kiadóhivatala

Budapest. VI. Nagymező-utca, 12. sz.

☞ Mutatványszámot szivesen küldünk. ☜

Magyar ipar! — Magyar ipar!

Brüner testvérek lámpagyárosok gyártmányainak raktára.

Legelőcsőbb beszerzési forrás üveg, porcellán, kép, tükör és lámpa-áruban (részletfizetésre is).

Nagy választék:

szent- és hazafias képekben, függő- és asztali lámpákban

PONGRÁCZ LAJOSNÁL

TAPOLCZA. (A Dienes-vendéglővel szemben.)

Képkereket készítenek mahagoni, zöld, antik, arany és keményfából, ugyancsak ablakbevegést is olcsón eszközölnek.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltnak.

Tábla üveg eredeti ládákban gyári áron.

Üvegvágó gyémántok nagy választékban.

Hirsch József

hentes üzlete és füstöldéje

TAPOLCZA Főter.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból. Friss sertéshus, I. zsir, hárj, és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, párizsi és szafaládé.

Legelőcsőbb napi árak.

nagyban és kicsiben.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választékú raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Értesitem a tisztelt husvásárló közönséget, hogy nálam a husnak kilogrammja

marhahus eleje	40 krtól	52 krig
" hátulja	50 "	64 "
borjúhús eleje	60 "	70 "
" hátulja	70 "	80 "

az árak nyomtatékkal együtt értendők.

Hirsch Dávid mészáros

Tapolcza, (főter).

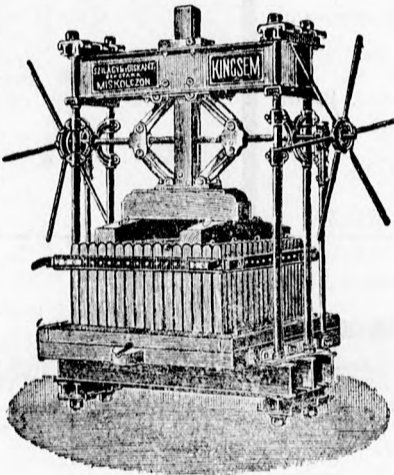
1902. orsz. gazd. kiállítás Pozsony: I-ső díj, aranyérem.

BORSAJTÓK

Legújabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth” „Mabilie” „Hegyalja” „Acélorsós” és „Kincsem”

a magyar bortermelő legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű „Rákóczi” kettős kosarú sajtók nagyüzemi préseléshez

FŐELŐNYE:

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető.

„Villám” legújabb centrifugális bogyzó és zuzógépek.

Szőlőzuzók és bogyzók.

SZILÁGYI és DISKANT

g pgyára, MISKOLCZON.

Árjegyzék ingyen!

H **Kronsteiner Károly**
Cs. k. oszt. szab.
Homlokzat festékek.

Viharmentes. Mészben oldható, épületek mázolására. 49 árnyalatban. Kilója 24 fillértől feljebb.

BÉCS III.,
Hauptstrasse 120.
Magy. kir. szab.

MOSHATÓ MÁZOLÁSOK.

ugymint zománc, homlokzat-festék, száraz és lapidon-festék. pépnmű, 50 árnyalatban, vízben mosható. egyszeri bevonásra fed, színét nem hagyja.

Költségár négyszögméterenkint 5 fillér.

Meglepő iker.

10 kiló elegendő 10 négyszögméternek kétszeri mázolására. Kimerítő prospektusok mintalapok ingyen és bérmentve.

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet, a mohai

ÁGNES-

Kedvelt borviz!

FORRÁST, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerek fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor, légcső- és húgyszervi betegségeknek.

Vegyí vizsgálatok és ajánlatok az Ágnes forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok dr. Kéty dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiades, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Markostalvi stb.-ektől, kik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorbajoknál, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kúra után, esontlagyulánál, angolkórúknál, vese és hólyagbetegségeknek, étvágytalanságnál, vérszegénységnek, mint óvszer fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Háztartások számára másféltiteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél sőt a szódaviznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár **HOFFMANN JAKAB** urnál KESZTHELYEN.

Nyomatott Löwy B. gyorssajtóján Tapolczán.

(1)